

Dienst Justitiële Inrichtingen
Ministerie van Justitie en Veiligheid

impact

Een jaar inkopen met impact

*Jelle Dijkstra is sinds april 2020 directeur
Facilitair, Huisvesting en Inkoop. We vroegen
hem naar de impact van inkopen binnen DJI.*

Woord vooraf

“Leveranciers dragen bij aan onze complexe maatschappelijk missie”

DJI heeft meer dan 16.000 medewerkers die dagelijks zorgen voor de meer dan 30.000 justitiabelen die jaarlijks bij DJI binnen komen. Daarmee verrichten deze medewerkers een belangrijke maatschappelijke opdracht. De missie van DJI omschrijft dat doeltreffend;

DJI levert een bijdrage aan de veiligheid van onze samenleving door de ten uitvoerlegging van vrijheidsstraffen en vrijheidsbenemende maatregelen en door de aan onze zorg toevertrouwde personen de kans te bieden een maatschappelijk aanvaardbaar bestaan op te bouwen.

DJI is een grote 'speler'. Jaarlijks verstrekken we bijna 4 miljoen maaltijden, kopen we 2 miljoen rollen WC-papier in en moeten 11 duizend matrassen periodiek vervangen worden. Bij zo'n grote vraag hoort ook een grote verantwoordelijkheid. Onze inkopen moeten niet alleen een goede prijs-kwaliteit verhouding hebben, maar ook maatschappelijk verantwoord zijn. Daarnaast vragen we onze leveranciers een bijdrage te leveren aan onze complexe maatschappelijke missie. Bijvoorbeeld door het aanbieden van vakgerichte opleidingen of een baan.

In ons IMPACT-magazine zijn enkele lichtende resultaten van de afgelopen jaren gebundeld. Allemaal mogelijk gemaakt door enthousiaste medewerkers en leveranciers, die daadwerkelijk inhoud geven aan het 'inkopen met impact'.

Jelle Dijkstra
Directeur Facilitair, Huisvesting en Inkoop

“De deur naar een baan gaat steeds vaker open voor ex-gedetineerden.”

Annemieke van Voornveld van The Colour Kitchen en Jolanda Katuin van PI Nieuwersluis verzorgen vanuit het contract met voedingsleverancier Eurest trainingen en re-integratietrajecten voor gedetineerden.

Annemieke van Voornveld

The Colour Kitchen

Potentieel horeca- en cateringtalent opgeleid binnen de muren

In diverse penitentiaire inrichtingen leidt The Colour Kitchen gedetineerden op voor een baan in de catering. Ook in PI Nieuwersluis, waar nu al meer dan 30 vrouwen via een opleidingstraject naar vast werk worden geleid. Annemieke van Voornveld (The Colour Kitchen) en Jolanda Katuin (DJI) zien de groei die de deelnemende vrouwen doormaken.

In het vergadercentrum van PI Nieuwersluis werden altijd al vrouwen opgeleid voor een baan in de horeca of catering. Maar het stapje naar een 40-urige werkweek buiten is vaak groot. The Colour Kitchen verkleint die stap. Deze sociale onderneming uit Utrecht helpt mensen tot wie de arbeidsmarkt afstand houdt al jaren aan betaald werk in de horeca en catering. De samenwerking met DJI is te danken aan het voedingscontract dat DJI met Compass Group heeft gesloten. Dit bedrijf wil in samenwerking met the Colour Kitchen elk jaar ten minste 16 ex-gedetineerden aannemen.

Veelbelovend

De start in PI Nieuwersluis is veelbelovend. "Samen met de Colour Kitchen doen we twee dingen", legt casemanager Jolanda uit. "Allereerst worden dames opgeleid binnen de muren. Die opleiding sluiten ze af met een mooi certificaat. Daarnaast plaatsen we dames buiten de muren uit bij The Colour Kitchen. Dat gaat dan via het Penitentiair Programma voor dames die minder dan een jaar straf hebben. Of het zijn dames die bij ons op de Beperkt Beveiligde Afdeling verblijven. Zij kunnen buiten de muren werken."

Veilige omgeving

Annemieke is directeur Transitie bij the Colour

Kitchen. Ze legt uit hoe het programma werkt: "In acht lessen van drie uur leren de vrouwen alle basisvaardigheden van het cateringvak. Nadat ze hun basiscertificaat hebben behaald, komen ze in aanmerking voor een leer-werkervaringsplek bij ons. Daar bieden we ze de veilige omgeving om zicht verder te ontwikkelen voordat ze uitstromen naar een 'echte' baan op een andere locatie.

Jolanda vult aan: "Groot voordeel van de samenwerking met de Compass Group is dat dit bedrijf door heel Nederland cateringlocaties heeft. Daardoor kunnen de dames doorstromen naar een locatie in de buurt van waar zij na detentie komen te wonen."

"Er zitten echt parels tussen"

In andere PI's is the Colour Kitchen gestart met groepen mannelijke gedetineerden. Goed nieuws voor werkgevers met een schreeuwend tekort aan personeel. Annemieke: "De mensen met wie we werken zijn zorgvuldig geselecteerd. Er zitten echt parels tussen. Langzamerhand zie je bij werkgevers vertrouwen ontstaan, ook door de goede voorbeelden die wij ze laten zien. De deur naar een baan gaat steeds vaker open voor ex-gedetineerden."

"Iets moois bereikt"

Jolanda ziet met eigen ogen wat het programma teweegbrengt: "De meeste dames hier hebben in hun leven nog niet zoveel bereikt om trots op te zijn. Dan krijgen ze een certificaat, met een persoonlijk kaartje erbij. Ze hebben iets moois bereikt. Dat doet iets met ze. Het leeft dan ook enorm intern; heel veel vrouwen willen eraan meedoen. Voor Jolanda en mij is het een enorme stimulans om hier samen verder mee te gaan."

*Ewout Braggaar nam een ex-gedetineerde
in dienst bij zijn bedrijf Run2Day*

Ewout Braggaar

Run2Day

Een vrolijke, hardwerkende collega met een enkelband

Eerlijk gezegd hoeft Ewout Braggaar niet zo nodig met zijn verhaal in dit magazine te staan. Oké, hij heeft vorig jaar een collega ‘met een enkelband’ aangenomen. En ja, het gaat onwijs goed met haar. Maar verdient ieder mens niet gewoon een tweede kans?

Ewout is eigenaar van Run2Day, met 16 hardloopwinkels in Nederland. Het bedrijf levert sportartikelen en -accessoires aan DJI. In het aanbestedingsdocument voor het huidige contract had hij aangegeven graag deel te nemen aan het programma Ex-Made van DJI. Hiermee doen gedetineerden in de laatste fase van detentie alvast werkervaring op bij een werkgever. De stap naar betaald werk na detentie wordt daardoor kleiner.

Lang verhaal kort: na gesprekken met de casemanager van PI Nieuwersluis had Ewout halverwege 2023 een prettig gesprek met een candidate. “Het klikte van twee kanten. En ze wilde heel graag aan het werk. Dus is ze onder stringente regels gestart in onze vestigingen in Utrecht en Amsterdam. Zo moest ze elke werkdag weer op tijd terug zijn in de PI. En ze droeg natuurlijk een enkelband.”

Geen Porsche, wel een stabiel leven

Ewout is er niet de persoon naar om keihard te oordelen over andermans fouten. “Sommige mensen krijgen in het leven minder kansen dan jij en ik. De scheidslijn tussen ‘goed’ en ‘fout’ kan dan heel dun zijn. Ja, ze heeft iets gedaan wat niet heel tof is. Maar in het gesprek leerde ik haar kennen als een ontzettend leuke meid; goedgebekt op een prettige manier. En gemotiveerd. Ze gaf al heel snel

aan dat ze na detentie graag bij ons wilde blijven werken, al verdient ze hier natuurlijk veel minder dan ze ooit gedaan heeft. Die Porsche Cayenne zal ze nooit meer kunnen rijden, maar daar staat wel tegenover dat haar leven nu stabiel is. De enkelband is inmiddels af en ze is in vaste dienst.”

“Spanning was er snel af”

Voor de collega’s in het bedrijf was het wennen, erkent Ewout: “Sommige collega’s vonden het eng dat ze een collega met een enkelband kregen. We hebben voor goede begeleiding op de werkplek gezorgd. Na een paar weken hoorde ze er gewoon bij. Als je drie keer met elkaar werkt en ze blijkt gewoon een gezellige meid te zijn die haar werk goed doet, is de spanning er snel af.”

Of hij vaker in zee wil gaan met Ex-Made? “Op basis van mijn ervaringen vind ik het geen enkel probleem om een tweede en derde persoon een kans te geven. Ik wil graag in juni een tweede kandidaat aannemen. Niet iedereen heeft het voorrecht opgegroeid te zijn in een stabiel gezin in een keurige buurt. We horen mensen een tweede kans te geven.”

“Sommige mensen krijgen in het leven minder kansen dan jij en ik. De scheidslijn tussen ‘goed’ en ‘fout’ kan dan heel dun zijn.”

Stijn Markusse van Boerschappen werkt, samen met voedingsleverancier Vitam, aan een korte keten van boer naar justitiabele.

Stijn Markusse en Jeroen Stegeman

Boerschappen & De Buurman

“Een gezondere maaltijd, mede dankzij Stijn en Jeroen”

Het roer ging om in de dagelijkse voeding aan justitiabelen. Sinds 2023 hebben zij meer keuzevrijheid, is de kwaliteit van maaltijden verbeterd én eten zij gezonder. Maar wie zijn die leveranciers die daar zeven dagen in de week voor zorgen? We maken kennis met twee van hen: Stijn Markusse (Boerschappen) en Jeroen Stegeman (De Buurman).

Stijn Markusse (Boerschappen):

“Ook voor onze boeren is dit contract van enorm belang”

Als je om medische redenen een tijdje suikervrij moet eten, kom je in de supermarkt niet ver, ontdekten Stijn Markusse en zijn partner Stéphanie Vellekoop in 2014. Ze besloten een experiment te starten: kunnen we de supermarkt omzeilen en direct ons eten halen bij boeren in de buurt? Met steun van vrienden groeide het experiment uit tot een bedrijf: Boerschappen. Missie: een voedselketen vormen die goed is voor alles en iedereen die erin betrokken is. Met ruim 70 medewerkers levert het bedrijf maaltijdboxen aan particulieren en bedrijven.

Met zijn bedrijf voorziet Stijn zo'n 2.000 justitiabelen dagelijks van gezonde ingrediënten voor hun avondmaaltijd; dagvers geoogst bij natuurvriendelijke boeren. Boerschappen werkt hiervoor samen met Vitam, een van de drie 'hoofd-aannemers' in het voedingscontract van DJI. “We werken al lang samen met Vitam en hebben het bedrijf leren kennen als een betrouwbare, integere partij. Toen Vitam het grootste perceel binnen het contract won, stond ons bedrijf op zijn kop. Zeven

dagen per week gevarieerde maaltijdboxen leveren aan 15 justitiële inrichtingen, anders verpakken, anders distribueren. Gelukkig kunnen we goed improviseren; dat hebben we sinds onze oprichting in 2014 altijd gedaan. Het scheelt dat we de logistiek van boer tot klant volledig in eigen hand hebben.”

“Volkoren pasta is wennen”

Boerschappen levert verse maaltijdpakketten met groenten die dezelfde dag nog zijn geoogst bij de boer. Lekker, gezonde en producten die goed zijn voor boer, natuur en consument, zijn de norm. Locaties met groepskeukens koken ook met de ingrediënten van Boerschappen. Het was wennen voor de DJI-collega's en de justitiabelen, beaamt Stijn: “Als je gewend bent aan witte pasta en je krijgt ineens volkoren pasta in je maaltijdpakket, dan kijk je toch even vreemd op. Dat geldt ook voor de medewerkers die de keuken altijd op een bepaalde manier hebben gedraaid en nu ineens veel meer snijwerk erbij krijgen. We zijn nu anderhalf jaar verder en het draait behoorlijk goed. Zeker, we hebben concessies moeten doen. Zo hadden we bijvoorbeeld mooie sobanoedels laten ontwikkelen. Particuliere klanten lopen ermee weg, maar bij DJI sloeg het niet aan. Justitiabelen wilden de normale, witte noedels terug.”

Limburg witlof, Zeeland vis

Maar hij kan goed luisteren. “Ik praat regelmatig met de gedetineerdencommissies en met de DJI-collega op locatie. Op basis van hun feedback sturen we bij, waarbij we zo min mogelijk inleveren op onze kernwaarden. De gesprekken met justitiabelen vind ik mooi. Je ziet ze dan ontdooien. Dan praten we bijvoorbeeld gepassioneerd over hoe je het beste witlof kunt eten. Inmiddels heb ik geleerd dat ze in Limburg dol zijn op witlof. In Zeeland eet men graag vis. Pastinaak wordt nergens lekker gevonden. En ook volkoren pasta’s en andere complexe vezels blijven een uitdaging. Hopelijk krijgen we die er stap voor stap wat meer in.”

“Dat we nu aan DJI leveren, betekent veel voor ons bedrijf”, stelt Stijn: “We hebben een enorme professionaliseringslag kunnen maken. En omdat we zeven dagen per week eten kunnen leveren aan een grote uitvoeringsorganisatie, zijn we ook interessant geworden voor andere organisaties, bijvoorbeeld woongroepen. We kunnen zo’n Europese aanbesteding aan en dat geeft vertrouwen.”

Makkelijker omschakelen

“Ook voor onze boeren is dit contract van enorm belang”, benadrukt hij: “Doordat wij langjarige contracten met ze kunnen afsluiten, kunnen zij de transitie naar een extensievere vorm van landbouw doorzetten. En dat in een tijd dat veel biologische boeren bij gebrek aan vraag juist weer teruggaan naar de gangbare landbouw. Ik creëer vraag voor boeren die zonder kunstmest en chemie voedsel produceren. Het is mooi dat DJI zich daar ook sterk voor maakt. Andere partijen gaan in het kielzog nu ook over, zie ik om mij heen. Dat maakt het makkelijker voor partijen zoals wij om op te schalen.”

Jeroen Stegeman (De Buurman):

“We zijn uitgegroeid tot een partij die echt impact kan maken”

Jeroen Stegeman gelooft in een eerlijk, gezond voedselsysteem, met een gezonde bodem als basis. Met zijn bedrijf De Buurman levert hij via Sodexo en Compass Group maaltijdboxen aan DJI-locaties in Noord- en Midden-Nederland.

Voordat Jeroen Stegeman in 2015 met De Buurman begon, deed hij een jaar onderzoek in de regio: “Ik ben op zoek gegaan naar boeren die met respect voor de natuur producten maken. Hun producten ben ik toen via een webshop gaan verkopen. Later kwam daar een winkel in Zwolle bij. En nu weten ook de grote partijen ons te vinden. Zo leveren we voor Sodexo voedselproducten aan meerdere grote bedrijven. Omdat we ook foodboxen leveren, zijn we door Sodexo gevraagd om mee te doen in de aanbesteding voor DJI. Later volgde de Compass Group, ook een van de drie grote cateraars in het voedselcontract van DJI.”

In het begin moest hij veel moeite doen om boeren en telers te vinden die met hem in zee wilden. Dat begon bij wijze van spreken met vijf doosjes eieren bij een boer. Jeroen: “Die wilde eerst zien, dan geloven. Nu halen we bij diezelfde boer meer dan duizend doosjes per week op.”

Respectvol omgaan met elkaar

Voedsel uit de korte voedselketen, dat is waar Jeroen zich met hart en ziel inzet: “Natuurlijk voedsel uit de regio, goed voor boer en klant, daar ga ik voor. Ik vind het mooi dat we zijn uitgegroeid tot een partij die echt impact kan maken. En er zijn veel meer bedrijven die net zoals De Buurman en Boerschappen een eerlijke boterham aan natuurlijk

Jeroen Stegeman van De Buurman zet, via met Sodexo en Compass Group, met zijn maaltijdboxen stappen vooruit naar een korte keten.

voedsel verdienen. Ik vind dat je respectvol om moet gaan met elkaar. Als ik jou vertel wat ik moet doen, gaan bij jou de hakken in het zand. Die voedseltransitie gaat niet lukken als we elkaar in de hoek zetten. Dat het anders moet, weten we allemaal. Luister naar elkaar en gebruik elkaars expertise. Kijk eens naar de boer waar ik nu duizend doosjes biologische eieren per week ophaal tegen een eerlijke prijs. Pluimveebedrijven in de buurt zien dat ook en beginnen nu ook na te denken om over te schakelen. Omdat ze zien dat het werkt. Zo moet het gaan.”

“Je kunt wel het beste jongetje uit de klas willen zijn, maar je wilt ook niet dat er veel eten wordt weggegooid omdat de mensen het niet lusten.” Veel stapjes vooruit, af en toe eentje terug Jeroen doet zijn best om aansluiting te houden met de wensen vanuit de locaties van DJI. “De winter is

bijvoorbeeld bij uitstek het seizoen van de kool, maar wie van oorsprong niet uit Nederland komt, heeft daar niet zoveel mee. Je moet dan toch een beetje meebewegen met de wensen van degene die jouw producten opeet. Want je kunt wel het beste jongetje uit de klas willen zijn, maar je wilt ook niet dat er veel eten wordt weggegooid omdat de mensen het niet lusten. Dus af en toe zet je een stapje terug, maar hebben we ook al veel stapjes vooruit gezet met gezond eten.”

Interessante doelgroep

“Ik vind de samenwerking met DJI echt leuk”, besluit hij. “En dat had ik eerlijk gezegd vooraf niet zo ingeschat. Ik vind dit gewoon een interessante doelgroep om voor te werken. Het is mooi om op mijn manier bij te dragen aan gezonder eten voor gedetineerden dat met respect voor de natuur is geproduceerd.”

Monique Dijkstra en Lucy de Jong organiseerden de Yellow Ribbon Run in Veenhuizen, Leeuwarden en Ter Apel. Mandy Brienen benaderde met succes verschillende leveranciers om een bijdrage aan dit evenement te leveren.

Monique Dijkstra en Lucy de Jong

Yellow Ribbon Run

Primeur in Nederland: de Yellow Ribbon Run

In het buitenland bestond hij al: de Yellow Ribbon Run. Een evenement dat symboliseert dat gedetineerden met doorzettingsvermogen en hulp van hun omgeving volwaardig kunnen terugkeren in de samenleving. In september 2023 werden de hardloopschoenen aangetrokken in de gevangnissen van Veenhuizen, Leeuwarden en Ter Apel.

Tie a yellow ribbon round the old oak tree, zongen Tony Orlando en Dawn in 1973. Het verhaal achter deze evergreen is ontroerend: man komt thuis na drie jaar detentie en schrijft zijn vrouw: 'Als je me nog steeds wilt, hang dan een geel lint in de oude eik en ik stap de bus uit. In zijn dorp aangekomen, ziet hij dat de boom voor zijn huis volhangt met gele linten.

Dat er ook zoiets als een Yellow Ribbon Run bestond, wist Monique Dijkstra, staffunctionaris Ketensamenwerking bij DJI, niet. Ze hoorde er voor het eerst over toen ze op een congres in Praag was. Daar was een onderdeel van het programma gewijd aan dit evenement. "Het is bedoeld om aan te geven dat gedetineerden op steun van de samenleving kunnen rekenen als zij zelf in beweging komen. Het is ook precies wat we met ketensamenwerking willen bereiken. Na overleg met de directies van de betrokken Penitentiaire Inrichtingen is besloten om dit evenement naar Nederland te halen."

"Enorme happening"

Monique en haar collega Lucy de Jong gingen aan de slag. Er werd besloten de Yellow Ribbon Run in de vijf noordelijke gevangenissen te organiseren, met Norgerhaven in Veenhuizen als locatie waar

extra groot werd uitgepakt. Reclassering Nederland en Stichting Exodus draaiden mee in de organisatie. "Het was een enorme happening", haalt Monique terug. Gedetineerden, ketenpartners en personeelsleden liepen samen hun rondjes tussen de buien door, terwijl de 'Enkelband' van Reclassering Nederland in de feesttent voor de muziek zorgde. De gedetineerden waren echt een beetje overdonderd. Ze voelden zich zo welkom en gezien."

Leveranciers droegen steentje bij

Mandy Brienen, contractmanager bij het Inkoopcentrum van DJI, benaderde vijf leveranciers met de vraag of zij het evenement wilden steunen. Die wilden dat maar al te graag. Zo leverde de tolkdienst Acolad de shirts, liet Xerox bidons bedrukken en zorgde Moonen Packaging voor de linten waarmee het parcours werd afgezet, Boerhof Projectinrichters liet vlaggen maken en Sodexo verzorgde de lunch. Net als Monique was Mandy diep onder de indruk: "Al die grote gasten die zo dankbaar waren voor wat er was georganiseerd, dat vond ik mooi om te zien. Het was echt een leuke dag. Mooi dat we daar samen met onze ketenpartners en leveranciers aan konden bijdragen en dat we als inkoopcentrum van DJI op deze bijzondere en mooie manier konden samenwerken met onze collega's op de locaties."

Wordt de Yellow Ribbon Run een blijvertje? Als het aan de Monique, Lucy en Mandy ligt wel. Monique ziet graag dat het evenement zich als een estafette door Nederland verspreidt: "Wat mij betreft wordt het elk jaar door een andere regio opgepakt. Met de ervaringen die wij hebben opgedaan, bieden we daarbij graag ondersteuning."

Joanne Hubers (Buitengewoon), Gerko Brink (DJI) en Ger Jansen (DJI) leiden justitiabelen toe naar werk. De samenwerking kwam tot stand onder een contract van DJI met Trigion.

Joanne Hubers

Buitengewoon

Op weg naar werk met sport als katalysator

Tientallen projecten overal in Nederland bewijzen de waarde van sport als katalysator voor succesvol re-integreren. Zoals in PI Ter Peel en PI Dordrecht, waar gedetineerden een intensief sporttraject volgen als opstap naar betaald werk. Sociale onderneming Buitengewoon, onderdeel van de Facilicom Group, is hier nauw bij betrokken.

Tien vrouwelijke gedetineerden volgen in PI Ter Peel een intensieve weerbaarheidstraining. Onder leiding van een ervaren trainer werken ze niet alleen aan hun fysieke weerbaarheid, maar komen ze ook mentaal sterker in hun schoenen te staan. Hoe belangrijk dit is, legt casemanager Ger Jansen uit: "Vrouwen in detentie zijn vaak door een groot deel van hun netwerk in de steek gelaten. Ze zijn echt op zichzelf aangewezen. Door deze training komen ze sterker in hun schoenen te staan en leren ze ook hoe ze 'nee' moeten zeggen."

"Bouwen aan vertrouwen"

De training vloeit voort uit het contract dat DJI sloot met beveiligingsbedrijf Trigion. Dit is onderdeel van de Facilicom Group, een groot facilitair bedrijf in beveiliging, catering, schoonmaak, technische beroepen en welzijn. Onderdeel van de afspraak is dat de Facilicom Group ruimte biedt aan werk voor ex-gedetineerden. Dit past precies in het profiel van Buitengewoon, de sociale onderneming binnen de bedrijvengroep die kansen biedt aan mensen die nu vaak aan de zijlijn van de arbeidsmarkt blijven staan. Joanne Hubers is namens Buitengewoon betrokken bij het project in PI Ter Peel. Als onderdeel van het traject voert zij intensieve gesprekken met de

vrouwen die aan de training deelnemen. "In de tien weken dat de training loopt, bouw ik in die gesprekken vooral aan vertrouwen. Ik probeer te achterhalen wie ze zijn, wat ze kunnen en waar ze blij van worden. Vervolgens vraag ik hoe ik hen kan helpen op weg naar een baan. Het doel is een duurzaam dienstverband binnen de Facilicom Group, maar als wij als springplank dienen voor een baan elders, is dat natuurlijk ook goed."

"De meeste vrouwen die hier vastzitten, zoeken stabiliteit en zekerheid. Dat is precies waar we met dit project op inzetten."

Eerder volgde een groep van negen vrouwen de training. Met behoorlijk succes: vier vrouwen zijn binnen de Facilicom Group aan het werk gegaan. Twee anderen hebben via het netwerk van Buitengewoon een baan elders gevonden. Voor Ger is het geen verrassing: "De meeste vrouwen die hier vastzitten, zoeken stabiliteit en zekerheid. Dat is precies waar we met dit project op inzetten."

FC Dordrecht Inside

In Dordrecht had DJI al eerder de handen ineengeslagen met FC Dordrecht, op het moment van schrijven nog volop in de race voor promotie naar de Eredivisie. Onder de noemer FC Dordrecht

Inside werken mannelijke gedetineerden hier aan hun werknemersvaardigheden – met voetbal als katalysator. Gerko Brink, projectleider Werk & Sport bij DJI, vertelt dat FC Dordrecht past in een rij voetbalclubs waarmee wordt samengewerkt: “We doen dat ook met FC Emmen, Cambuur, De Graafschap, FC Utrecht, ADO Den Haag en Heracles Almelo. En buiten het betaald voetbal ook met straatvoetbalorganisatie StreetKings en met de Rotterdamse honkbalclub Neptunus. Normaal gesproken zoeken we voor het bieden van werkmogelijkheden aansluiting bij uitzendbureaus uit het netwerk van die voetbalclubs. Maar FC Dordrecht beschikte daar nog niet over. Daarom is Buitengewoon aangesloten bij het project in Dordrecht.”

De doelstelling is hetzelfde als in PI Ter Peel: duurzaam werk bieden aan ex-gedetineerden. Maar de invulling is totaal anders, benadrukt Gerko: “Voetbal is veel meer gericht op samenwerking, discipline, spelvreugde en groepsbinding. Je ontdekt wie zich als leider profileert, wie graag freewheelt of wie het liefst op de achtergrond blijft. Alleen al het dragen van een sportshirt werkt statusverhogend. Wie volhoudt, mag het houden. Het zorgt voor enorm veel trots: ‘ik hoor erbij’.”

Training-on-the-job

Gerko werkt veel met leveranciers samen. Samenwerking met Buitengewoon is volgens hem om twee redenen interessant: “Ten eerste biedt Buitengewoon als onderdeel van de Facilicom Group een landelijke dekking. Ten tweede doet het bedrijf niet alleen de matching, maar zorgen jobcoaches ook voor begeleiding-on-the-job.” “En dat is cruciaal, beaamt Joanne: “Als je iemand binnenhaalt, maar vervolgens niet betrokken blijft bij de ontwikkeling van die persoon, daalt de kans op succes, leert de ervaring. Dus blijven we mensen vasthouden.”

Intrinsieke motivatie

Het mag misschien overkomen als een groot succesverhaal, maar ze waarschuwt: “Het kost óók veel moeite om ex-gedetineerden een veilige plek op de werkvloer te geven. Er bestaan vooroordelen over mensen die hebben vastgezeten.”

Ook de deelnemers aan de weerbaarheidstraining hebben daarmee te maken, weet ze. Wat in hun voordeel spreekt, is dat Joanne ze in tien weken goed heeft leren kennen: “Ik heb een kijkje in hun leven gekregen en heb echt een persoonlijke band opgebouwd. Daardoor kan ik ze veel overtuigender presenteren in mijn gesprekken met managers die over het aantrekken van personeel gaan.”

De betrokkenheid van Joanne is precies wat er nodig is om projecten als deze tot een succes te maken, benadrukt Ger: “Als je samen met de leverancier niet het ‘gevoel’ hebt, zou je geen energie in samenwerking moeten steken. Hier is dat gevoel er wel. Het mooiste compliment dat ik hoorde was van een vrouw uit de eerste groep die tegen een andere vrouw zei: “Als je iets wil doen waar je echt wat aan hebt, moet je deze training volgen.”

Intrinsieke motivatie, daar gaat het om, besluit Gerko: “Als een leverancier alleen aan social return gaat werken omdat het nu eenmaal contractueel is afgesproken, gaat het in de praktijk niet werken. Het lukt alleen als je er samen in gelooft en er ook echt wat van wil maken.”

Buitengewoon verzorgt sinds 2024 ook het project ‘SB Gym Inside’ in de vrouwengevangenis van PI Nieuwersluis. Dit project is vergelijkbaar met het project in Ter Peel.

De Koepelgevangenis in Haarlem was een van de drie koepelgevangenissen die Nederland ooit kende. De twee andere bevonden zich in Arnhem en Breda. De monumentale 'Koepel' werd in 1901 in gebruik genomen. Architect W.C. Metzelaar had het gebouw zo ontworpen dat iedere cel vanuit één plek in het midden in de gaten kon worden gehouden. Keerzijde was wel dat er bij een incident niet, zoals in de moderne gevangenissen, één afdeling kon worden afgesloten.

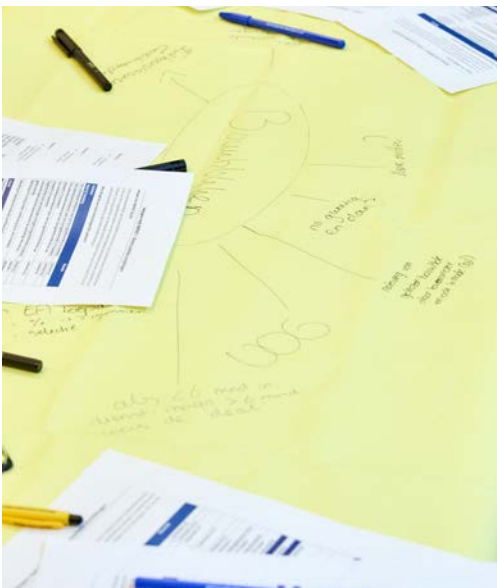
DJI-leveranciersdag

DJI en leveranciers halen banden aan in 'Koepel'

Hoe kun je als leverancier van DJI nog meer bijdragen aan de maatschappelijke opdracht van DJI? In de voormalige Koepelgevangenis van Haarlem nodigde DJI eind maart 2024 de meest impactvolle leveranciers uit. Naast dat er werd teruggeblikt op wat er al is bereikt, werden er ook ideeën besproken om samen nog meer impact te bereiken.

Een van gasten was Khalil Chaït. Khalil schreef een boek over zijn detentieverleden en las een indrukwekkende passage hieruit voor. Inmiddels is hij programmamanager Detentie bij Humanitas en heeft hij een eigen stichting: Sileo. Hiermee wil hij gedetineerden kansen en mogelijkheden bieden om vanuit eigen kracht en potentie een succesvolle toekomst op te bouwen. "Wij proberen ervaringsdeskundigen klaar te stomen om te zorgen dat zij hun levenservaring op een productieve manier kunnen inzetten. Dat doen we door lezingen en advies te geven."

Na de plenaire opening verspreidden de deelnemers zich over verschillende deelsessies. Zo leidde Emma Hoogerdijk, adviseur Inkoopbeleid, een sessie waarin werd verkend hoe DJI en leveranciers elkaar nog beter 'voorbij de contractuele verplichtingen' kunnen vinden. Een tweede sessie ging over meten en monitoren van resultaten: hoe hou je dat ondanks alle verplichtingen zo simpel mogelijk? Frank Becker van In-Made hield een gloedvol betoog over de mogelijkheden voor leveranciers om met dit werkbedrijf van DJI samen te werken. In de sessie Afval geeft Inzicht deelde

PI Dordrecht de leerzame ervaringen met afvalscheiding binnen de muren. In een inspiratiesessie werden ideeën besproken om de veiligheid in de gevangenis te verbeteren en ondermijning tegen te gaan. En Theo Venrooij gaf een masterclass over een dag uit het leven als gevangenisdirecteur en de betekenis van ingekochte producten en diensten daarbij.

Zoals het hoort werd de middag samen afgesloten, waarna iedereen – vast vol goede ideeën – weer naar huis ging.

*Lyon van der Heijden en Jacky
Stienen – Nicolaas van P
Zuid-Oost*

Lyon van der Heijden en Jacky Stienen

De winkel in PI Ter Peel

Tweeduizend plastic zakken per week minder in PI Ter Peel

Als boodschappenpakketten al verpakt zijn in een plastic doos, waarom moeten ze dan ook nog in een plastic zak worden gestopt? In drie PI's is die plastic zak afgeschaft. En dat scheelt.

Een gesloten plastic box met twee kleppen. Daarin worden in de regiowinkel van PI Ter Peel de boodschappen verpakt die gedetineerden uit vijf PI's bestellen. Tot voor kort werden de bestelde producten ook nog apart geseald in een plastic zak. PI Ter Peel wilde daarvan af. Sinds 2017 is de zak verdwenen uit de pakketten voor de vrouwelijke gedetineerden in Ter Peel en Nieuwersluis. Dat geldt ook voor de pakketten die naar PI Roermond gaan.

12 cent per stuk

In 2022 kwam de EU met wetsvoorstellen om iets aan de enorme verpakkingsberg te doen. Vooruitlopend op die nieuwe regels zette PI Ter Peel in 2023 al een flinke stap. Want géén plastic zak in de boodschappenpakketten levert nu al een besparing op van zo'n tweeduizend zakken per week. En dan doen nu nog maar drie locaties mee. Maar waarom is die plastic zak ooit nodig geacht? Lyon van der Heijden, hoofd Arbeid van PI Ter Peel, legt uit: "De gedetineerde kan controleren of alle bestelde producten in de zak zitten. Die is doorzichtig. Als er iets ontbreekt, dan kan de gedetineerde dit aangeven bij iemand van het personeel. Alleen als de zak nog geseald is, dan kan de klacht gegrond worden verklaard."

Dat die zak nu verdwenen is, scheelt niet alleen 12 cent per stuk, maar op jaarbasis ook behoorlijk wat plasticafval. Dit vraagt wel iets van het personeel,

erkent Jacky Stienen-Nicolaas, plaatsvervangend hoofd Arbeid. "Het personeel moet samen met de gedetineerde kijken of alle artikelen erbij zitten. Het kost mensen dus wat tijd. Maar daar staat wel een flinke besparing aan plastic én geld tegenover."

"als mensen de meerwaarde ervan inzien, verdwijnt de weerstand vaak vanzelf"

"Geen ideale oplossing"

Toch was niet iedereen meteen blij, erkent Lyon: "Het was hier best een dingetje. Eerlijk gezegd hoor ik nu nog maar weinig klachten over onze werkwijze. Kennelijk hebben mensen ermee leren leven." Hij ziet ook de andere kant: "Het is geen ideale oplossing, want het kost het personeel tijd. We hebben al gekeken of de artikelen in een doorzichtige doos verpakt kunnen worden. Dé oplossing is nog niet in zicht. Maar heb je het over het terugdringen van afval, dan zetten we hier al een flinke stap mee."

"Veel mogelijk"

Ook Jacky ziet wel dat het niet altijd even makkelijk is om minder verpakkingsmateriaal te gebruiken: "Tegelijkertijd moeten we binnen elke afvalstroom blijven zoeken naar mogelijkheden om de hoeveelheid afval te verminderen. Er is best veel mogelijk. En misschien lijkt het soms in het begin veel gedoe, maar als mensen de meerwaarde ervan inzien, verdwijnt de weerstand vaak vanzelf."

De Dienst Justitiële Inrichtingen (DJI) heeft een bijzondere maatschappelijke opdracht: de tenuitvoerlegging van vrijheidsstraffen én de aan onze zorg toevertrouwde personen de kans bieden een maatschappelijk aanvaardbaar bestaan op te bouwen.

Inkopen met impact – het inkoopbeleid van DJI – betreft onze leveranciers bij die bijzondere opdracht. In deze uitgave wordt een selectie van impactvolle projecten met leveranciers geïllustreerd.

Deze brochure is een uitgave van:

**Team inkoopbeleid & strategie,
Dienst Justitiële Inrichtingen**

Juli 2024 | 22404267

Hoofd- en eindredactie: Team inkoopbeleid & strategie

Tekst: Jeroens Bureau

Fotografie: Alle foto's door Marieke Duijsters | uitgezonderd de foto op pagina 18 door Jarno Kraayvanger.

Vormgeving en druk: Xerox | Osage

© Ministerie van Justitie en Veiligheid, Dienst Justitiële Inrichtingen, Team inkoopbeleid & strategie
Overname van (delen van) artikelen kan alleen met toestemming van de redactie